

Per e-mail:

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
T.a.v. mevrouw C.J. Schouten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum : 20 augustus 2020
Onderwerp : **Toestaan gebruik neonicotinoïden in suikerbietenteelt voor een rendabele teelt**
Ons kenmerk: PK/AT/200820
Informatie : Peter Knippels |

Geachte mevrouw Schouten,

De Nederlandse suikerbietenteelt heeft voor het tweede jaar op rij te maken met aantoonbare schade veroorzaakt door het vergelingsvirus. De opbrengstderving voor telers loopt in de miljoenen euro's, om nog maar niet te spreken van extra kosten voor gewasbescherming. Ook het milieu is daar niet bij gebaat. Deze situatie is ontstaan als gevolg van Europese en nationale beleidskeuzes. We doen daarom een dringend beroep op u om het perspectief voor Nederlandse bietentelers te verbeteren.

Verbod op neonicotinoïden

In 2018 heeft de Europese Commissie besloten om het gebruik van neonicotinoïden per 1 januari 2019 te verbieden. Deze insecticiden werden in de teelt van suikerbieten aangewend om op een effectieve, milieusparende en efficiënte wijze uitsluitend schadelijke insecten te beheersen. Daaronder vielen ook de bladluizen die het, voor de suikerbieten zeer schadelijk, vergelingsvirus overbrengen. Het wegvallen van het gebruik van deze middelen als zaadbehandeling in de suikerbietenteelt leidt tot de inzet van alternatieve insecticiden. Dit betekent een ongewenst hoger middelengebruik én een hogere milieubelasting. Het verbieden van de neonicotinoïden heeft dus een negatieve impact op de milieubelasting.

De Franse overheid zet, net als andere lidstaten, stappen voor een vrijstelling voor het gebruik van neonicotinoïden in de suikerbietenteelt. Waarom mogen deze in andere lidstaten wel worden gebruikt en is dit gebruik dus wel veilig genoeg? Waarom volgt de minister niet deze lijn als het gebruik veilig is? De Nederlandse suikerbietensector doet een dringend beroep op u om ook in Nederland het gebruik van neonicotinoïden in de suikerbietenteelt mogelijk te maken. Wij gaan hierover graag in overleg met u.

Toekomstperspectief

Het vergelingsvirus in de Nederlandse suikerbietenteelt leidt tot een miljoenenschade. Dit jaar zien we een uitbreiding van het aantal gebieden waar sprake is van infecties door het vergelingsvirus. Dit is een zorgwekkende ontwikkeling. De verwachting is dat in de komende jaren de schade nog groter zal worden. Met name door de zachtere winters overleven er meer bladluizen en zijn deze al vroeg in het voorjaar actief. Omdat steeds meer bladluizen het virus bij zich dragen en dus als vector optreden, worden de kiemplanten al met het virus geïnfecteerd.

Het bedrijfsleven heeft al verschillende acties ingezet in het verlengde van het verbod. Er zijn projecten gestart om alternatieve middelen te beoordelen of om meer duurzame zaadcoatings te onderzoeken. Het bedrijfsleven heeft het initiatief genomen voor het aanpassen van het teeltvoorschrift bietenvergelingsvirus. Er wordt in de plantenveredeling zeer intensief gewerkt aan een resistentie tegen vergelingsvirussen. Het zal nog een aantal jaren duren voordat deze initiatieven leiden tot concrete, in de praktijk toe te passen, producten en maatregelen. Het verlenen van een vrijstelling is dus een tijdelijke maatregel die nodig is totdat de nieuwe rassen beschikbaar zijn. Deze werkwijze sluit naadloos aan bij de invulling van het Uitvoeringsprogramma Gewasbescherming waar meerdere partijen nu aan werken.

We hebben te maken met een transitie die vraagt om korte termijn oplossingen om de lange termijn aanpak mogelijk te maken. Het tijdelijk toestaan van neonicotinoïden kan de eerste transitievrijstelling zijn zoals genoemd in het Uitvoeringsprogramma Gewasbescherming.

Een groot aantal EU-lidstaten heeft haar suikerbietensector een vrijstelling verstrekt voor het gebruik van neonicotinoïden. De Nederlandse sector heeft u in 2018 ook om een dergelijke vrijstelling verzocht. Zeer teleurstellend voor de Nederlandse suikerbietentelers hebt u daar toen geen positief gevolg aan gegeven. Dit ondanks het advies van de NVWA en het Ctgb die - onder bepaalde voorwaarden - een dergelijke toelating gerechtvaardigd achtten.

Gezamenlijk versnellingsprogramma

Een transitie vraagt de inzet van allen. Daarom vragen wij uw medewerking aan een gezamenlijk versnellingsprogramma om te komen tot een ecologische en economisch duurzame suikerbieten-teelt. Naast inzet op alternatieven, moet dit programma voorzien in een soepele overbrugging van oud naar nieuw. Ook dit sluit aan op het Uitvoeringsprogramma.

Nu meerdere lidstaten hebben geconcludeerd dat het gebruik veilig is, ontstaat een fors concurrentienadeel ten opzichte van veel belangrijke Europese suiker producerende landen.

Graag gaan wij hierover op korte termijn met u in overleg en zien uw reactie op deze brief tegemoet.

Met vriendelijke groet,

D. de Lugt
Voorzitter Cosun

J. van Wenum
Voorzitter Vakgroep akkerbouw LTO Nederland

T.S. de Jong
Voorzitter NAV

L.J. Onnes
Bestuurslid NAJK